

NIEUWSBRIEF HEI, HEG & HOOGEIND

WINTER 2022

IN DIT NUMMER:

VOORWOORD REDACTIE	1
AGENDA	1
LEDENDAG 23 OKTOBER 2022	2
NATUURWERK- DAG 2022	3
NAJAARS- BIJENKOMST 17 NOVEMBER	4
STEMMEN RABO CLUBSUPPORT	4

**PAARDENBLOEM
IN DE WEI**

5

**KNOTTEN AAN
DE
STRIJPERDIJK**

5

**NAJAARS-
CONTROLE
UILENKASTEN**

6

**KRUIDENRIJK
GRASLAND**

6

KNOLCYPERUS

7

COLOFON

7

VOORWOORD REDACTIE

Beste lezers,

Bij deze ontvangt u de laatste nieuwsbrief voor het jaar 2022. Na twee lange coronajaren was dit eigenlijk weer het eerste jaar waarin we ouwerwets samen konden komen. Gelukkig hebben we daar ook goed gebruik van gemaakt, het afgelopen jaar zijn er namelijk weer de nodige activiteiten geweest. Vooral ook de afgelopen maanden. Deze nieuwsbrief getuigt van deze activiteiten en daarmee de levendigheid van onze vereniging.

Zo bevat deze nieuwsbrief een fotocollage van de ledendag van 23 oktober jl. De foto's geven u de mogelijkheid om nog even na te genieten van deze geslaagde dag. De opkomst was hoog en er waren erg interessante rondleidingen op lokale boerenbedrijven en bij de Strijper Aa. Ook hebben we een verslag opgenomen van de najaarsbijeenkomst op 17 november in café de Hospes. Mocht u deze

avond onverhoopt hebben moeten missen dan kunt u het verhaal van melkveehouder Jos Vos in beknopte vorm teruglezen. Ook doen we verslag van de jaarlijkse natuurwerkdag die ook dit jaar weer werd georganiseerd door onze vereniging in samenwerking met Staatsbosbeheer. De knotwerkzaamheden aan de Strijperdijk en de najaarscontrole van de uilenwerkgroep complementeren deze mooie lijst van activiteiten.

Wij durven dan ook wel te concluderen dat de coronajaren onze vereniging er zeker niet onder hebben gekregen! Hopelijk biedt dat ook weer een mooi perspectief voor het jaar 2023. Wij wensen u namens de redactie alvast een Zalig Kerstfeest en een veelbelovend 2023. Veel leesplezier.

Namens de redactie,
Peter, Roel en Koen

AGENDA:

Dinsdag 17 januari: filmavond
Dinsdag 14 februari: werkgroepavond
Donderdag 16 maart: lezing
Woensdag 12 april: algemene ledenvergadering
Allemaal bij de Hospes.

Fotoreportage Ledendag 23 oktober 2022

Natuurwerkdag 2022

Op zaterdag 5 november was het weer zover: de jaarlijkse natuurwerkdag. Ook dit jaar heeft onze vereniging in samenwerking met Staatsbosbeheer weer de moeite genomen een locatie te verzorgen. Net als de afgelopen jaren vond dit plaats aan het eind van de Petrus van Eijnattenlaan, aan de rand van de heide. De reden om opnieuw voor deze locatie te kiezen heeft te maken met de goede bereikbaarheid, de parkeervoorzieningen en het simpele feit dat hier voor meerdere jaren werk is. Zo bestonden de werkzaamheden uit het zagen en snoeien van opkomende bomen en struiken zoals vogelkers en berk. Dit keer werd een werkvak onder handen genomen dat wat verder op de heide lag.

De opkomst stemde tot tevredenheid. Er blijkt een vaste harde kern te zijn

van liefhebbers die ieder jaar weer meedoen. Een enkeling rijdt daarvoor zelfs jaarlijks op en neer vanuit Rotterdam. Ook dit keer werden we weer ondersteund door een groep mensen van het AZC in Budel. IVN Heeze-Leende had wederom de moeite genomen dit te organiseren en deze mensen een mooie dag te bezorgen. Vooral de kinderen van het AZC zag je opleven bij de werkzaamheden en in de pauze. De lunch was weer voortreffe-

lijk en ging gepaard met de traditionele groepsfoto. Na de lunch werd gezamenlijk het laatste hoekje heide vrijgemaakt. De takken werden op rillen gelegd en gereedschap werd verzameld. Om 14 uur zaten de werkzaamheden erop en konden de organiserende partijen weer tevreden terugkijken op een geslaagde natuurwerkdag.

Najaarsbijeenkomst 17 november

Gelukkig kon dit jaar de najaarsvergadering weer plaatsvinden. Ook deze keer weer een interessant programma voor onze leden. Voor de pauze in gesprek met elkaar over onze vereniging: Wat speelt er in onze omgeving; zijn onze statuten nog passend en hoe kijken we tegen de toekomst aan?

Er is tenslotte veel veranderd in de bijna 20 jaar dat we bestaan. Via een aantal plaatjes volgden er interessante gesprekken tussen bestuur en leden; maar zeker ook tussen de leden onderling.

Onze 'one-liner' als doelstelling werd unaniem als nog steeds passend voor onze vereniging ervaren. Belangrijk om dat te constateren, want onze activiteiten moeten in samenhang met onze doelstellingen zijn. Er werden tijdens de gesprekken ook aandachtspunten benoemd. We hebben afgesproken dat we daar in de komende ledenvergadering op terug zullen komen.

Na de traditionele loterij (gewonnen door Frans Hagenaars), was het tijd voor de lezing van lid Jos Vos uit Sterksel. Hij hield een interessante presentatie met als titel 'Zoektocht naar biologisch natuurinclusieve veehouderij'.

Jos heeft een melkveebedrijf in Sterksel en is recent overgeschakeld naar biologisch. Jos legde uit welke route hij volgt en wat zijn beweegredenen zijn om die route te volgen.

Problemen met de bodem waren daarin erg belangrijk. Hij constateerde dat er dingen gebeurden die hem aan het denken zetten. Een meerjarige cursus Bodem & Koe, gaven hem inzicht in bodemchemie en bodemleven. In een overzichtje lichtte Jos toe wat hij met de opgedane kennis gedaan heeft. Eén van zijn uitspraken was dat het bodemleven gevoed moet worden en niet de plant: daar moet het bodemleven voor zorgen.

De eerste resultaten zijn bemoedigend. Jos was daar duidelijk in: het blijft ook experimenteren en kijken hoe het uitwerkt. Met de bodem is dat een lange termijn inspanning met vallen en opstaan. Conclusies waren dat de bodem ondertussen minder verdicht is en dat hij meer voldoening heeft in zijn werk. Dat laatste was een mooie afsluiting van zijn presentatie.

Stemmen Rabo Clubsupport

In de vorige nieuwsbrief deden we weer een oproep voor de Rabo ClubSupport. Goed te zien dat veel leden en wellicht ook niet-leden hier gehoor aan hebben gegeven. Er is dit jaar namelijk weer €254,11 opgehaald. Het bedrag wordt ingezet voor de aanschaf van materialen of het bekostigen van opleidingen aan vrijwilligers binnen onze vereniging. Voor iedereen die op onze vereniging heeft gestemd: heel hartelijk dank voor uw hulp!

Paardenbloem in de wei

Altijd weer leuk om met kinderen alle pluizjes van de paardenbloem te blazen. Honderd jaar zou je worden als dat lukt. Meestal blijven er wat pluizen achter. Het kan dus kloppen met die honderd jaar. Vraag is natuurlijk of je de paardenbloemen nog in de wei aantreft en dat is jammer want paardenbloemen in de grasmat heeft zo zijn voordeel. Dat geldt niet alleen voor agrarische percelen maar ook in gazons.

Met haar dikke penwortel maakt de paardenbloem de bodem los en na haar afsterven ontstaat er ruimte in de bodem. Andere planten waaronder grassen maken daarvan weer gebruik om dieper te wortelen. Tevens kan regenwater door die lossere bodem beter infiltreren.

Bepaalde stoffen in de paardenbloem hebben een positief effect op de gezondheid van vee. Ook zijn ze een voedselbron voor bijen. We hebben het dan niet over honingbijen maar over wilde bijen en alles wat daarop lijkt. Bestuiving van gewassen gebeurt door deze wilde soorten zeker zo effectief als door honingbijen. Alles bij elkaar dus een plant die voordelen heeft om in de grasmat te hebben en ook nog een mooi voorjaarsbeeld geeft.

Bijschrift foto: Twee zweefvliegen in oktober op een paardenbloem: snorvlieg en blinde bij (foto: Peter Kerkhofs).

Meer weten:

<https://edepot.wur.nl/214310>

<https://www.louisbolck.nl/sites/default/files/publication/pdf/3258.pdf>

Knotten aan de Strijperdijk

Recent heeft onze werkgroep de wilgen aan de Strijperdijk geknot. Deze bomen zijn in het verleden door de gemeenteraad gezet. Een aantal van de knotbomen hebben we in de loop der tijd moeten vervangen door maaischade.

Afgelopen maand was onze werkgroep actief aan de Leenderweg te Heeze. Vast tegen de Groote Aa werd een brede houtkant aangeplant met els, gelderse roos en steeliep. Op termijn beperkt de houtkant de uitbreiding van riet op het perceel. Door de beschaduwing van de beek blijft het water tevens koeler, wat blauwalg etc. beperkt.

De greppel vangt oppervlakkige afstroming op, zodat de beek minder snel belast wordt.

Najaarscontrole uilenkasten

Eind oktober hebben de leden van de uilenwerkgroep 87 uilenkasten geïnspecteerd en, indien nodig, schoongemaakt. Doel van het schoonmaken is dat we dan vrij zeker weten dat de kasten niet “geblokkeerd” zijn door obstakels zoals achtergebleven nestmateriaal (nesten, takken, wespen/ of hoornaarsnesten, etc.) of parasieten. Tijdens deze inspectie troffen we in een 7-tal kasten geringde uilen aan. Omdat de uiltjes geringd zijn kunnen we de verspreiding van de vogels mooi volgen. Bij de controles wordt steeds meer aandacht besteed aan de veiligheid van de vrijwilligers bij het klimmen naar grotere hoogten. U kunt hier denken aan het dragen van harnassen en valbeveiliging, extra ankerpunten voor borging, of het lager hangen van kasten. Ook zijn er in de laatste maanden enkele (nieuwe) uilenkasten opgehangen of verhangen en enkele kerkuilenkasten voorzien van afsluiters in de sluisen. Op naar het nieuwe voorjaar.

Bijschrift foto: Coordinator Adrie draagt de valbeveiliging tijdens het controleren van een steenuilenkast.

Kruidenrijk grasland

Door Boerennatuur zijn recent 4 korte filmpjes verschenen over kruidenrijk grasland.

Ze gaan niet alleen over de botanische rijkdom en de ecologische waarde maar ook over de toepasbaarheid in de agrarische bedrijfsvoering van melkveebedrijven. De filmpjes zijn gemaakt met Wim Schippers en Rob Geerts. Beiden hebben tientallen jaren ervaring met graslanden en hun toepasbaarheid en zijn de specialisten op dit gebied binnen Nederland. Met de komende donkere dagen toch eens kijken:

<https://www.boerennatuur.nl/kennis/kruidenrijk-grasland/>

© Erik van Asten

Knolcyperus

Knolcyperus is een vervelende plant die op landbouwpercelen grote schade aan het gewas kan veroorzaken. Percelen in onze omgeving raken meestal besmet via werktuigen met aanhangende aarde. Opvallend is dat besmette percelen in Brabant vaak in clusters liggen. Grotere clusters zijn te vinden in de omgeving van Reusel de Mierden - Bergeijk - Eersel en de omgeving van Boxmeer - St. Anthonis. Bij elkaar hebben deze twee clusters meer dan de helft van alle gemelde besmettingen in 2019. Dat melden is wel een dingetje. De indruk bestaat dat, dat in lang niet alle gevallen gebeurt, zodat de echte verspreiding niet goed bekend is. Sinds kort hebben we in Heeze-Leende ook een gemelde besmetting.

Gewassen met resten van knolcyperus moeten worden vernietigd. Bij een besmetting geldt een teeltverbod: de grond mag niet meer gebruikt worden voor het telen van een gewas. Daarop is één uitzondering waarbij vooraf een

onthefing aangevraagd moet worden: maïs.

De bestrijding van knolcyperus is complex. Er zijn verschillende methoden, maar jaren achtereen braakleggen, gecombineerd met herbiciden, geeft wellicht het beste resultaat. Het inzaaien met gras met een beheer van vaak maaien en bespuiten met een specifieke herbicide zou ook goed werken. De indruk bestaat dat het knolcyperus vrij krijgen een utopie is.

Knolcyperus wordt ook wel aardamandel genoemd en wordt in sommige landen als voedsel verbouwd. Vooral bij het mislukken van reguliere oogsten wordt teruggегреpen op het knolletje omdat die zeer resistent tegen invloeden van buiten is. Tevens bevat zij veel goede stoffen en smaken naar hazelnoot/amandel; vandaar de naam.

Hetzelfde knolletjes die bij ons voor de ongewenste verspreiding zorgen.

COLOFON

Plattelandsvereniging Hei, Heg & Hoogeind streeft naar een mooi buitengebied waar natuur, landschap en gezonde boerenbedrijven naast elkaar kunnen bestaan. Informatie over onze activiteiten vindt u op:

www.heiheghoogeind.nl

Redactie Nieuwsbrief:

Roel van Dijk
Peter Kerkhofs
Koen Staals

Foto's: Erik van Asten
(tenzij anders vermeld)

Contactadres:

contact@heiheghoogeind.nl

Bijschrift foto: waarschuwbord knolcyperus in Brabant (foto: Peter Kerkhofs).

